

# ARUBA MERECE



MOVIMIENTO ARUBANO SOBERANO

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2025 -2029

MOVIMIENTO ARUBANO SOBERANO

# “Aruba Merece MAS”

Lider di Partido MAS  
drs. Marisol J. Tromp



# Inhoudsopgave

Inleiding	01
Voor een Sterk, Eerlijk en Duurzaam Aruba – MAS 2024	03
Goed Bestuur en Transparantie voor een Corruptievrij Aruba	05
Aanpak van Sociale Uitdagingen op Scholen en in de Gemeenschap	07
Zorg en Welzijn voor een Gezond Aruba	09
Zorg en Welzijn voor Onze Ouderen	11
Zorg en Welzijn voor onze Dieren	14
Modernisering van het Onderwijs op Aruba	15
Milieubescherming en Duurzaamheid	18
Economische Diversificatie en Toerisme	20
Professionalisme binnen Overheidsinstanties	22
Werkgelegenheid en Sociale Zekerheid	24
Duurzame Infrastructuur	27
Duurzame Landbouw en Voedselvoorziening voor Aruba	29
Tot Slot: Samen Vooruit naar een Gezond, Welvarend en Duurzaam Aruba	31

# Voorwoord



Aruba staat aan de vooravond van de verkiezingen en het is daarom van belang om ons te bezinnen waarvoor we gaan stemmen. We stemmen voor een Parlement dat als vertegenwoordiger van het volk de taak heeft controle uit te oefenen op de regering, het maken van wetten, het controleren van de overheid volgens de beginselen van goed bestuur, de bestaande wetten van ons land na te leven en te respecteren en het beschermen van de mensenrechten.

Op 13 november 2020 heeft de Minister-President namens Kabinet Wever-Croes een overeenkomst getekend met Nederland voor de uitvoering van een landspakket. Deze nieuw ingeslagen koers voor het land Aruba is een realiteit die niet veranderd kan worden. De focus van dit landspakket is op het gebied van financieel beleid, kosten en effectiviteit van de publieke sector, financiële sector, economie, zorg, onderwijs en versterking van onze rechtsstaat. De concrete afspraken gemaakt tussen Aruba en Nederland staan in een uitvoeringsagenda waar reeds in de uitvoering is.

Het is om deze reden dat Partij MAS met een partijprogramma komt dat REALISTISCH EN UITVOERBAAR is, rekening houdend met de verschillende punten die in het landspakket genoemd worden. Bovendien zal het programma van de werelddoelen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) die gebaseerd zijn op de beginselen van transparantie, verantwoordelijkheid, beleidsinvloed en mensenrechten een belangrijk kompas vormen in dit programma voor een duurzaam Aruba .

Als we een eenheid vormen, komen we vooruit om samen een rechtvaardig Aruba te vormen, VRIJ VAN CORRUPPTIE, maar wel een die WELZIJN biedt aan eenieder die hier woont. En waar we allemaal de kans krijgen om te genieten van een betere levenskwaliteit en waar RESPECT zowel in onze gemeenschap als in het Koninkrijk, terugkeert.

**drs. Marisol J. Tromp**  
*Leider van partij MAS*

# Inleiding



Aruba staat op een kruispunt. Onze toekomst wordt gevormd door de beslissingen die we vandaag nemen, en MAS is vastbesloten om een koers uit te stippelen die leidt naar een sterker, eerlijker en duurzamer eiland. Wij geloven dat politiek in dienst moet staan van het volk, en dat alle Arubanen – van jong tot oud – een gelijke kans verdienen om zich te ontwikkelen en een waardevol leven te leiden. Dit partijplan biedt een heldere en uitvoerbare visie om de uitdagingen waarmee ons eiland wordt geconfronteerd aan te pakken en de kansen die zich voordoen te benutten.



## **Een Duurzame Toekomst voor Iedereen**

MAS streeft naar economische groei die niemand uitsluit, een sociale basis waarop iedereen kan bouwen en een overheid die transparant en eerlijk handelt. Wij zetten ons in voor een samenleving waarin iedereen kan meedoen, ongeacht afkomst, geslacht of sociaaleconomische status. Onze kernwaarden rusten op sociale rechtvaardigheid, solidariteit en duurzaamheid. Wij zijn ervan overtuigd dat een eerlijke en inclusieve samenleving de sleutel is tot blijvende vooruitgang.

## **Onze Belangrijkste Doelen en Prioriteiten:**

### **1. Welzijn en Gezondheid voor Iedereen**

Toegankelijke en kwalitatieve gezondheidszorg is geen luxe, maar een recht voor alle burgers. Wij zetten ons in voor preventieve zorg, een betere toegang tot mentale gezondheidszorg en ondersteuning voor kwetsbare groepen zoals ouderen en kinderen. Gezondheid en welzijn vormen de basis van een sterke samenleving.

### **2. Een Eerlijke en Duurzame Economie**

Aruba moet minder afhankelijk worden van één economische sector. Daarom pleiten wij voor diversificatie en innovatie, met een sterke nadruk op hernieuwbare energie, technologie en landbouw. Door de economische basis te verbreden, creëren we kansen voor iedereen en bouwen we aan een veerkrachtige toekomst.

### **3. Bescherming van Onze Natuur en Milieu**

Onze unieke natuur is een kostbaar bezit dat we moeten beschermen voor toekomstige generaties. MAS streeft naar een duurzaam beleid dat economische groei in evenwicht brengt met milieubehoud. Strikte milieuwetten en investeringen in groene technologieën zorgen ervoor dat onze natuurlijke rijkdommen behouden blijven.

### **4. Transparant en Corruptievrij Bestuur**

Corruptie ondermijnt het vertrouwen in de overheid en schaadt de samenleving als geheel. MAS staat voor een open en eerlijke overheid, waarin transparantie en verantwoording centraal staan. Wij pleiten voor strengere wetgeving tegen corruptie, bescherming van klokkenluiders en onafhankelijke controlemechanismen.

### **5. Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid**

Elk individu moet de kans krijgen om bij te dragen aan de samenleving. Wij willen werkgelegenheid en sociale zekerheid versterken door prioriteit te geven aan lokale werknemers, flexibele arbeidsvoorwaarden te bevorderen en betaalbare huisvesting en levensonderhoud voor iedereen toegankelijk te maken.

#### **Onze Verbintenis**

MAS zet zich in voor een Aruba waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. Wij geloven in een samenleving waarin respect, gelijkheid en duurzaamheid de norm zijn. Met dit plan willen wij laten zien dat een betere toekomst mogelijk is. Samen kunnen we bouwen aan een Aruba waarin iedereen kan groeien, bloeien en bijdragen aan een sterk, eerlijk en duurzaam eiland.

**drs. Marisol J. Tromp**  
*Leider van partij MAS*

# “Voor een Sterk, Eerlijk en Duurzaam Aruba” - MAS 2024

Voor onze partij, MAS, zijn er vier belangrijke en dringende uitdagingen die we in de volgende regeringsperiode willen aanpakken: de toelating en integratie van migranten, het vaststellen van de draagkracht van ons land en het bestrijden van corruptie. Hieronder lichten we deze uitdagingen en onze standpunten toe.

## **1. Toelating en Integratie van Migranten**

Het beheer van migratie naar Aruba is een grote uitdaging die vraagt om duidelijke regels en bescherming van de lokale gemeenschap. Door de toestroom van migranten, vaak om gaten in de arbeidsmarkt op te vullen, komt er extra druk te liggen op onze infrastructuur, gezondheidszorg, onderwijs en het milieu. Het huidige beleid laat te veel migranten toe zonder voldoende regulering, wat tot problemen leidt. MAS pleit daarom voor een beheerst migratiebeleid dat rekening houdt met de draagkracht van ons land en prioriteit geeft aan het welzijn van de lokale bevolking.

### **Beheerst Migratiebeleid voor een Sterker Aruba**

Onze migratie aanpak richt zich op het invullen van vacatures met lokale krachten. Waar dit niet mogelijk is, worden buitenlandse werknemers onder strikte voorwaarden toegelaten. Dit beleid zorgt voor een beheerst gebruik van de draagkracht van Aruba en geeft prioriteit aan het welzijn van de lokale bevolking.

## **2. De Draagkracht van Aruba (Carrying Capacity)**

Een van de grootste vragen waar Aruba mee te maken heeft, is hoe ver we willen groeien. Aruba heeft beperkte ruimte, en we moeten keuzes maken over de toekomst van ons land. Willen we een land zijn met een groeiende bevolking van misschien wel een half miljoen inwoners? Of willen we een land dat beheerst groeit en ruimte biedt voor onze jong professionals om terug te keren, te werken en bij te dragen aan de vooruitgang van ons land? MAS wil dat de regering een duidelijke visie ontwikkelt over hoeveel groei ons land aankan. Zodra dit helder is, kunnen we problemen in onderwijs, gezondheidszorg, natuur en andere sectoren beter aanpakken.

# “Voor een Sterk, Eerlijk en Duurzaam Aruba” - MAS 2024

## **3. Bestrijding van Corruptie**

Corruptie blijft een grote uitdaging binnen de overheid en aanverwante instellingen. Rapporten van de Algemene Rekenkamer wijzen op de omvang van het probleem. Maar wij geloven dat het mogelijk is om corruptie effectief aan te pakken. MAS zet zich in voor een transparante en integere overheid waarin besluitvorming open en eerlijk verloopt, zodat het vertrouwen van de burgers in de overheid wordt hersteld.

## **4. Bescherming van onze Natuur en Economie**

De druk van het toerisme op Aruba, samen met intensief gebruik van onze natuur en publieke ruimten, veroorzaakt slijtage en schade. Denk bijvoorbeeld aan 'adventure tourism', dat een grote impact heeft op onze flora en fauna. Zonder duidelijke regels en bescherming lijden onze natuurlijke hulpbronnen, wat ironisch genoeg de redenen zijn waarom toeristen naar Aruba komen. Om dit te voorkomen, moeten er strikte wetten komen om onze natuur en leefomgeving te beschermen, zonder te schromen voor moeilijke beslissingen.

MAS streeft naar een duurzaam beleid dat zowel economische groei als natuurbehoud in balans brengt. Alleen zo kunnen we ons land behouden voor toekomstige generaties en een betere kwaliteit van leven bieden aan iedereen op Aruba.



# Goed Bestuur en Transparantie voor een Corruptievrij Aruba

MAS zet zich in voor een transparant en eerlijk bestuur. Wij geloven dat de bestrijding van corruptie begint met een overheid die open is over hoe beslissingen worden genomen en hoe publiek geld wordt besteed. Onze partij wil ervoor zorgen dat ambtenaren verantwoording afleggen aan de gemeenschap, dat publieke middelen op de juiste manier worden gebruikt, en dat elke burger op gelijke wijze wordt beschermd. Door de nadruk te leggen op integriteit en verantwoordelijkheid willen we het vertrouwen in de overheid herstellen en een systeem creëren dat iedereen eerlijk behandelt.

## **Waarom Corruptie Bestrijden?**

Corruptie raakt iedereen. Het zorgt ervoor dat publiek geld verdwijnt, het schaadt het vertrouwen in de overheid en houdt armoede en ongelijkheid in stand. In plaats van het algemeen belang te dienen, worden persoonlijke belangen bevoordeeld. Corruptie verzwakt onze economie, ondermijnt rechtvaardigheid en ontnemt essentiële diensten aan de mensen die het het meest nodig hebben. MAS wil een eind maken aan corruptie, zodat middelen eerlijk worden verdeeld, beslissingen op een rechtvaardige manier worden genomen en iedereen gelijke kansen krijgt. Met een stevig standpunt tegen corruptie werken we aan een sterkere, eerlijkere en meer welvarende toekomst voor iedereen op Aruba.

## **Hoe Wij een Verschil willen Maken**

MAS wil met deze concrete stappen niet alleen corruptie uitbannen, maar ook zorgen voor een regering waarin iedereen vertrouwen kan hebben. Wij streven naar een eerlijke verdeling van middelen, meer openheid in besluitvorming en een transparante overheid die dienstbaar is aan alle burgers. Samen bouwen we aan een rechtvaardig, sterk en welvend Aruba voor iedereen.

# Goed Bestuur en Transparantie voor een Corruptievrij Aruba

## Onze Actiepunten voor een Corruptievrije Overheid:

- 1. Meer transparantie en openheid:** Alle burgers moeten toegang hebben tot informatie over hoe de overheid werkt.
- 2. Strengere wetgeving tegen corruptie:** We willen nieuwe en scherpere wetten om corruptie te voorkomen en aan te pakken.
- 3. Bescherming van klokkenluiders:** Mensen die misstanden melden, moeten veilig en beschermd hun verhaal kunnen doen.
- 4. Onafhankelijke controles:** Er moet regelmatig en onafhankelijk toezicht zijn op de overheid en hoe zij met geld omgaat.
- 5. Benoemen op basis van verdiensten:** Leiders binnen de overheid moeten worden gekozen op basis van hun capaciteiten, niet door vriendjespolitiek.
- 6. Open besluitvorming:** Geheimhouding bij het nemen van beslissingen moet beperkt blijven; burgers hebben recht om te weten wat er speelt.
- 7. Digitalisering van overheidsdiensten:** Door processen te automatiseren, verminderen we de kans op corruptie en wordt alles transparanter.
- 8. Training en ethiek voor ambtenaren:** Overheidspersoneel moet worden opgeleid in eerlijk en ethisch handelen.
- 9. Meer burgerbetrokkenheid:** Burgers moeten de mogelijkheid hebben om mee te kijken en toezicht te houden.
- 10. Oprichting van onafhankelijke anti-corruptie-instanties:** Deze organen moeten misstanden kunnen onderzoeken en zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt.



# Aanpak van Sociale Uitdagingen op Scholen en in de Gemeenschap

MAS erkent dat sociale problemen, zoals seksueel misbruik, armoede, psychologische problemen en jeugdcriminaliteit, een directe impact hebben op de toekomst van onze samenleving. Daarom willen wij ervoor zorgen dat scholen niet alleen een plek zijn om te leren, maar ook om onze jongeren te beschermen en te ondersteunen. Hier zijn de maatregelen die we willen nemen:

## **1. Permanente Sociale Hulp op Scholen**

Onze partij pleit voor de inzet van sociale werkers op scholen. Deze professionals zullen studenten voortdurend ondersteunen en direct inspelen op sociale problemen die zich voordoen. Dit helpt om problemen vroegtijdig aan te pakken en een veilige omgeving te creëren voor de leerlingen.

## **2. Toegankelijke Psychologische Hulp**

MAS wil dat psychologische diensten beter toegankelijk worden. Dit betekent meer gesubsidieerde hulp, mogelijkheden voor 'walk-in'-bezoeken zonder lange wachttijden, en meer ondersteuning voor degenen die het nodig hebben. Psychologische hulp moet voor iedereen beschikbaar zijn, zonder belemmeringen.

## **3. Onderzoek naar de Voogdijraad**

De bescherming van kinderen en jongeren verdient onze volle aandacht. Daarom willen we een onderzoek starten naar de Voogdijraad om te kijken of de geboden diensten voldoen en waar verbetering mogelijk is. Onze kinderen verdienen de beste zorg en bescherming.

## **4. Versterking van Verslavingszorg**

Verslaving kan gezinnen en gemeenschappen ontwrichten.

# Aanpak van Sociale Uitdagingen op Scholen en in de Gemeenschap

Wij willen meer middelen beschikbaar stellen voor stichtingen die verslavingsproblematiek aanpakken en de nodige ondersteuning bieden. Het doorbreken van de vicieuze cirkel van verslaving is essentieel voor een gezondere samenleving.

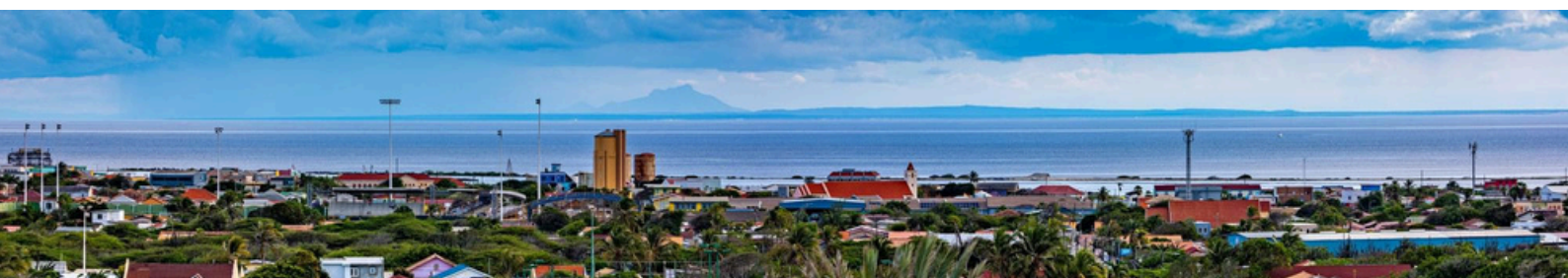
## **5. Gratis of Betaalbare Buitenschoolse Programma's**

Om jongeren een positieve invulling van hun tijd te bieden en hen weg te houden van negatieve invloeden, willen wij gratis of gedeeltelijk gratis naschoolse programma's opzetten. Dit vermindert de kans op jeugdcriminaliteit en helpt jongeren te groeien in een veilige omgeving. Denk hierbij aan sport, kunst, educatieve activiteiten en begeleiding bij schoolwerk.

## **6. Aandacht voor personen met een verstandelijke en/ of fysieke beperking**

MAS zal aandacht schenken aan personen met een verstandelijke en/ of fysieke beperking en zich richten op inclusie van mensen met een handicap, waar ze voor zover mogelijk ook onderwijs kunnen krijgen of kunnen participeren op de arbeidsmarkt

Met deze aanpak wil MAS bijdragen aan een toekomst waarin sociale problemen effectief worden aangepakt en jongeren zich veilig en gesteund voelen. Het versterken van sociale veerkracht, het moderniseren van onderwijs en het bieden van kansen voor iedereen staan hierbij centraal. Zo bouwen we samen aan een sterker en beter Aruba.



# Zorg en Welzijn voor een Gezond Aruba

MAS streeft naar een samenleving waarin de gezondheid en het welzijn van alle inwoners van Aruba centraal staan. Door te investeren in preventieve zorg, toegankelijke gezondheidszorg, en welzijnsprogramma's werken we aan een toekomst waarin iedereen gelijke kansen heeft om gezond en gelukkig te leven.

## 1. Gezondheidsvoorlichting en Preventie

- **Gerichte Voorlichtingscampagnes:** Wij zetten in op voorlichtingscampagnes over gezonde leefgewoonten, voeding, beweging en preventie van ziekten, zodat burgers beter geïnformeerde keuzes kunnen maken voor hun gezondheid.
- **Preventieve Zorg:** Versterking van preventieve zorgprogramma's om ziekten vroegtijdig op te sporen en te behandelen, waardoor de druk op de gezondheidszorg wordt verminderd.

## 2. Toegankelijke en Betaalbare Zorg

- **Gelijke Toegang tot Zorg:** Wij streven naar zorg die voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is, ongeacht inkomen, leeftijd of achtergrond.
- **Mentale Gezondheidszorg:** Meer aandacht en middelen voor mentale gezondheidszorg, met snellere toegang tot psychologische en psychiatrische hulp.
- **Verhoging van Zorgkwaliteit:** Het verbeteren van de kwaliteit van zorg door voortdurende training en professionalisering van zorgpersoneel.

## 3. Gezondheid en Onderwijs

- **Gezondheidseducatie in Scholen:** Integratie van gezondheids- en welzijnsonderwijs in het curriculum van basisscholen en middelbare scholen, zodat kinderen al op jonge leeftijd leren over een gezonde levensstijl.

# Zorg en Welzijn voor een Gezond Aruba

- **Samenwerking met Gemeenschappen:** In samenwerking met lokale gemeenschappen zorgen wij voor programma's die gezondheid en welzijn bevorderen, zoals sportactiviteiten, gezonde voeding en educatieve sessies.

## 4. Zorg voor Ouderen en Kwetsbare Groepen

- **Ondersteuning van Ouderenzorg:** Verbetering van de kwaliteit van ouderenzorg door extra middelen voor verpleging, zorgvoorzieningen en mantelzorgers.
- **Bescherming van Kwetsbare Groepen:** Specifieke programma's voor kwetsbare bevolkingsgroepen om hen te ondersteunen met zorg en welzijnsdiensten.

## 5. Innovatie en Efficiëntie in de Zorg

- **Digitale Zorg en Technologie:** Investeren in technologische oplossingen voor de zorg, zoals digitale patiëntendossiers, om de efficiëntie en toegankelijkheid van de zorg te verbeteren.
- **Samenwerking met Zorginstellingen:** Partnerschappen met zorginstellingen om innovatieve zorgoplossingen te ontwikkelen en te implementeren, gericht op een gezondere bevolking.

MAS gelooft dat gezondheid en welzijn de basis vormen voor een sterke, veerkrachtige samenleving. Door te investeren in preventie, zorg, en welzijn werken we aan een toekomst waarin iedereen zich gezond, veilig en ondersteund voelt. Samen bouwen we aan een gezond Aruba voor iedereen.







# Zorg en Welzijn voor Onze Ouderen

Onze ouderen hebben jarenlang bijgedragen aan de opbouw van onze gemeenschap. Nu is het onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat zij een waardig, onafhankelijk en voorspoedig leven kunnen leiden, met toegang tot efficiënte en liefdevolle zorg. MAS gelooft dat dit hun recht is en onze plicht. Gezien de vergrijzing van de bevolking, met naar verwachting bijna 30% 60-plussers in 2040, is het cruciaal om een duurzaam zorgsysteem op te bouwen dat gericht is op het behoud van autonomie, waardigheid en gezondheid van onze ouderen.

## 1. Welvaart en Ondersteuning voor Ouderen

- **Fiscale Voordelen voor Werkende Ouderen:** MAS wil een belastingverlaging invoeren voor ouderen die blijven werken, zodat zij een waardevolle bijdrage kunnen blijven leveren aan de arbeidsmarkt.
- **Sociale Tarieven voor Nutsvoorzieningen:** We onderzoeken de mogelijkheid om lagere tarieven voor water en elektriciteit in te voeren voor ouderen met een beperkt inkomen, zodat zij betaalbaar kunnen leven.
- **Medicijnkosten Dekken door AZV:** MAS zet zich ervoor in dat de kosten van medicijnen voor ouderen volledig worden gedekt door AZV.
- **Bescherming tegen Huurverhogingen:** Bij verhogingen van de AOV-uitkering door inflatie moeten ouderen beschermd worden tegen stijgende huurprijzen van sociale woningen.

## 2. Kwaliteit van Zorg en Ondersteuning

- **Verbeterde Zorg in Verzorgingshuizen:** MAS wil de kwaliteit van zorg in verzorgingshuizen waarborgen door goed opgeleid personeel, moderne infrastructuur, activiteitenprogramma's en strenge hygiënecontroles.
- **Herziening van Subsidies voor Zorginstellingen:** We willen de subsidievoorwaarden voor zorginstellingen herzien, zodat zij betere zorg kunnen bieden.
- **Psychologische Zorg in AZV Basispakket:** Gezien de toename van mentale gezondheidsproblemen onder ouderen, pleiten we ervoor om psychologische zorg op te nemen in het basispakket van AZV.

# Zorg en Welzijn voor Onze Ouderen

- **Verkorting van Wachtlijsten voor Zorgbedden:** Op korte termijn willen wij meer bedden beschikbaar maken in zorginstellingen om de lange wachtlijsten drastisch te verminderen.
- **Evaluatie van Zorgdiploma's:** Een onafhankelijke commissie zal de geldigheid van diploma's van zorgpersoneel evalueren om de kwaliteit van zorg te waarborgen.

## 3. Praktische Ondersteuning en Sociale Programma's

- **Pilootprogramma Verpleging:** MAS wil een kort opleidingstraject voor verpleegkundigen opzetten, met avondcursussen voor mensen met interesse in de zorgsector.
- **Fysiotherapie voor Ouderen:** We willen ervoor zorgen dat alle ouderen die fysiotherapie nodig hebben, deze zorg kunnen ontvangen.
- **Sociale Activiteiten in Wijkcentra:** In samenwerking met wijkcentra willen we dagelijkse activiteiten organiseren voor ouderen, zoals lezingen, bewegingsprogramma's en sociale bijeenkomsten.

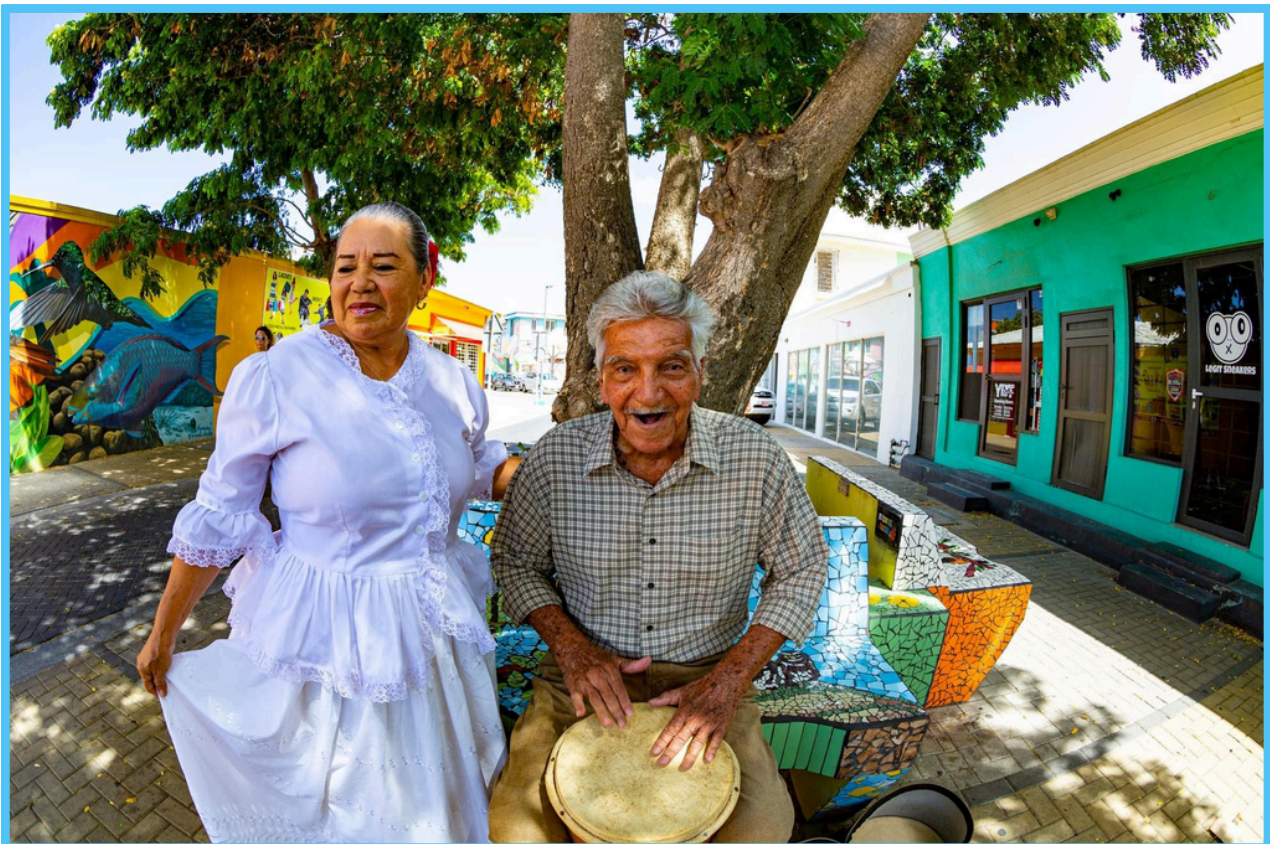
## 4. Specifieke Ondersteuningsmaatregelen

- **Wet op Ouderenzorg:** MAS wil een wet introduceren die alle aspecten van ouderen zorg regelt, met speciale aandacht voor waardige en respectvolle zorg.
- **Dagopvang en Alpha Hulp Subsidies:** Financiële steun voor dagopvang en Alpha Hulp voor kwetsbare ouderen, zodat zij de zorg kunnen krijgen die zij nodig hebben.
- **Medische Zorg aan Huis:** Samen met AZV willen wij regelen dat huisartsen, geriaters en specialisten medische zorg aan huis bieden aan ouderen die niet naar een consultatie kunnen gaan.
- **Huisarts voor Particuliere Verzorgingshuizen:** Elk particulier verzorgingshuis moet toegang hebben tot een huisarts, zodat medische dossiers worden bijgehouden en zorg gegarandeerd wordt.
- **Verhoging van Sociale Subsidies:** MAS pleit voor een verhoging van subsidies om de financiële situatie van ouderen te verbeteren.

# Zorg en Welzijn voor Onze Ouderen

- **Solidariteitsfonds voor Ouderen:** We willen een solidariteitsfonds opzetten waarin werkgevers en werknemers een bijdrage leveren om de zorg voor ouderen financieel te ondersteunen.
- **Steun- en Klachtenloket voor Ouderenzorg aan Huis:** Het opzetten van loketten voor ondersteuning van mantelzorgers en een klachtenpunt voor eventuele mishandeling van ouderen.

Met deze maatregelen wil MAS zorgen voor een waardig, gezond en veilig leven voor al onze ouderen. Samen bouwen we aan een samenleving waarin ouderen zich gewaardeerd en gesteund voelen.



# Zorg en Welzijn voor Onze Dieren

MAS zet zich in voor het welzijn van al onze (huis)dieren, waarvan de situatie op Aruba momenteel volledig uit de hand loopt.

De overheid moet de door de stichting geïnitieerde sterilisatie- en castratiecampagnes versterken en continueren om de populatie van straathonden en -katten terug te brengen naar nul.

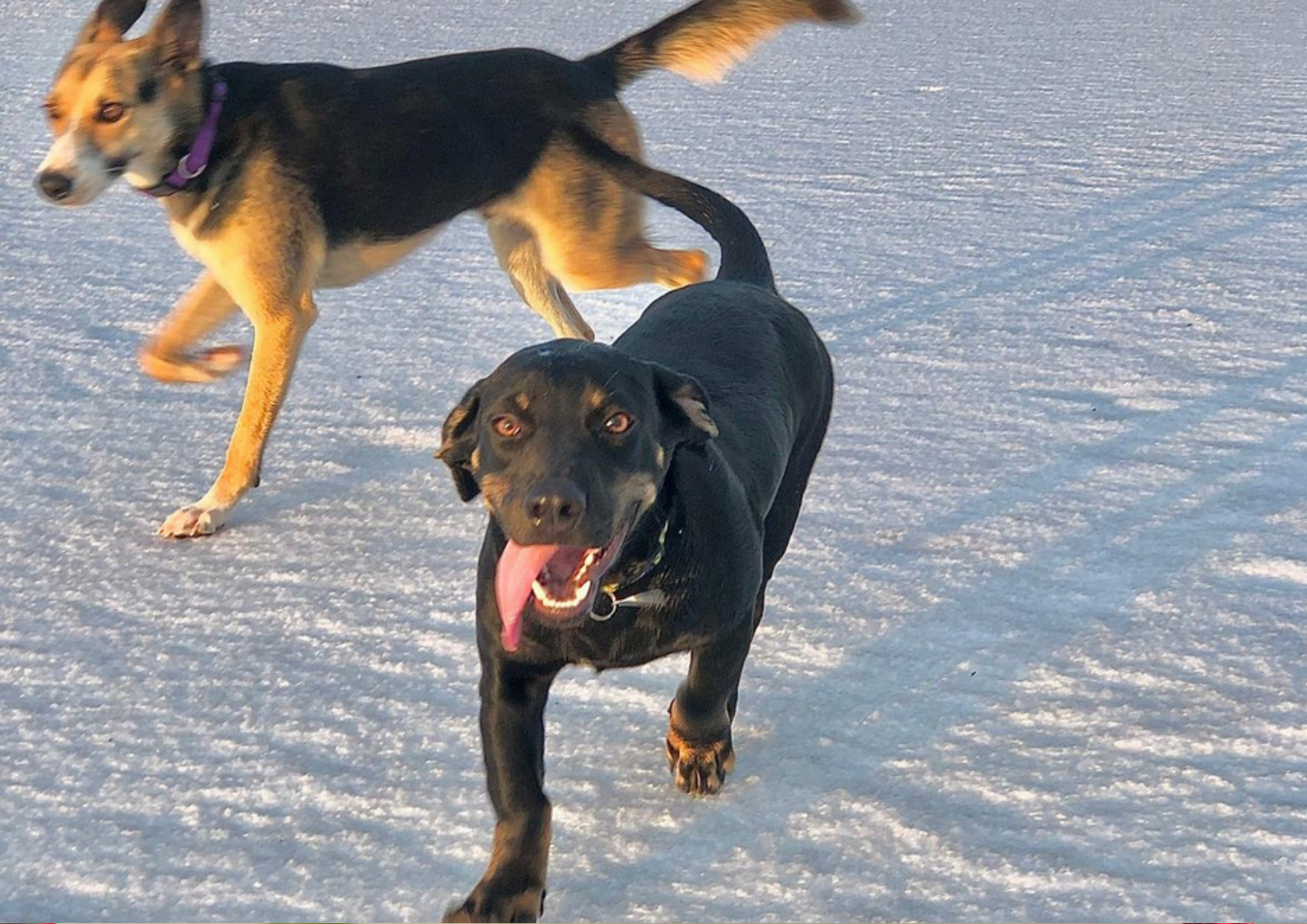
Het is essentieel om de registratie van alle huisdieren verplicht te stellen door middel van microchipping en het opslaan van deze gegevens in een centraal bestand. Hierdoor wordt de kans groter dat verdwaalde huisdieren veilig terugkeren naar hun eigenaar. Bovendien maakt dit het eenvoudiger om eigenaren te informeren wanneer er iets misgaat. De huidige wetten, die gericht zijn op het corrigeren en bestraffen van huisdiereigenaren, moeten worden aangescherpt. Daarnaast moeten de boetes verhoogd worden om mishandelaars strenger aan te pakken.

Mishandelaars zijn personen die dieren bewust mishandelen. Dit omvat ernstige vormen van misbruik zoals vergiftigen, steken, schieten, wurgen, overgieten met heet water of olie, en zelfs seksuele mishandeling – praktijken die helaas momenteel op Aruba plaatsvinden.

Personen die zich inzetten om dit maatschappelijke probleem aan te pakken, moeten gecertificeerd zijn en affiniteit hebben met dieren en het onderwerp.

Educatie speelt ook een belangrijke rol. Lessen op scholen moeten kinderen al op jonge leeftijd bewust maken van het belang van goede zorg voor dieren. Daarnaast moeten er nationale campagnes worden opgezet om de samenleving te informeren en op te leiden over dierenverzorging en de consequenties van dierenmishandeling. Ook wordt verwacht dat particuliere bedrijven deze informatie binnen hun organisatie verspreiden.

Internationale onderzoeken tonen aan dat dierenmishandelaars vaak ook een verhoogde kans hebben om mensen te mishandelen. Daarom moet dit probleem bij de wortels worden aangepakt.



# Modernisering van het Onderwijs op Aruba

Het onderwijssysteem op Aruba kampt met verouderde methoden en infrastructuur, wat innovatie en kritisch denken beperkt. MAS streeft naar een modern, toekomstgericht systeem dat creativiteit stimuleert en leerlingen beter voorbereidt op de wereld van morgen. Hieronder presenteren we onze aanpak voor een vernieuwd onderwijssysteem.

## 1. Een Modern en Innovatief Onderwijssysteem

- **Herzien en Moderniseren:** We willen het onderwijsbeheer herzien om een innovatief systeem te creëren dat aansluit bij de huidige en toekomstige behoeften van leerlingen.
- **Vernieuwing van Scholen:** Investeren in veilige, moderne schoolgebouwen die leerlingen motiveren en een prettige leeromgeving bieden.
- **Constance Kwaliteitsbewaking:** Het oprichten van een team dat voortdurend de kwaliteit van het onderwijs bewaakt en verbetert.
- **Luisteren naar Leerlingen en Leraren:** Een systeem ontwikkelen waarin feedback van leerlingen en leraren wordt meegenomen in de verbetering van het curriculum en de schoolomgeving.

## 2. Onderwijs als Fundamenteel Recht

MAS gelooft dat onderwijs een recht is voor iedereen, ongeacht afkomst, sociaaleconomische status of andere omstandigheden. Onderwijs speelt een belangrijke rol in het bestrijden van armoede, bevorderen van sociale rechtvaardigheid en versterken van democratische waarden.

### Onze Prioriteiten:

- **Toegankelijkheid voor Alle Leerlingen:** Ongeacht fysieke, cognitieve of migratie-uitdagingen moet iedereen toegang hebben tot onderwijs.
- **Actieve Rol voor de Onderwijsinspectie:** Een betere controle en kwaliteitsbewaking van het onderwijs.
- **Versterking van het Bureau Leerplicht:** Voorkomen van schooluitval (dropout) met effectieve maatregelen.

# Modernisering van het Onderwijs op Aruba

- **Betere Detectie en Preventie van Uitval (dropout):** In samenwerking met partners zoeken we naar oplossingen voor het verminderen van schooluitval.
- **Flexibilisering van het Curriculum:** Samen met stakeholders willen we het curriculum flexibel en relevant maken voor de moderne samenleving.
- **Digitalisering van het Onderwijs:** Een nationaal kader voor digitale vaardigheden en toegang tot digitale middelen.

## 3. Ondersteuning en Voorzieningen voor Leerlingen

- **Gezondheid en Welzijn:** Wij willen programma's subsidiëren die zich richten op de gezondheid en het welzijn van leerlingen.
- **Hybride Onderwijssysteem:** Voor het Middelbaar Beroepsonderwijs (EPI) introduceren we een hybride systeem om schooluitval (dropout) te verminderen.
- **Ontbijtprogramma's:** In samenwerking met het bedrijfsleven starten we een pilootproject voor schoolontbijten bij kleuter en basisonderwijs.
- **Meer Focus op Kunst en Cultuur:** Kunst en cultuur krijgen een prominente plek in zowel basis- als middelbare scholen.
- **Betere Evaluatie van Leerlingen:** Minder nadruk op toetsen, meer aandacht voor vormende evaluaties om talenten te ontwikkelen.

## 4. Verbetering van de Zorg en Ondersteuning binnen Onderwijs

- **Zorgsysteem Verbeteren:** In samenwerking met DAS zorgen we voor eerlijke subsidies voor gezinnen met een laag inkomen.
- **Toegang tot Internet:** Zorgen voor toegang tot internet voor alle leerlingen.
- **Buitenschoolse Activiteiten:** Organiseren van naschoolse activiteiten zoals sport, kunst en studiebegeleiding.
- **Vergroten van Naschoolse Capaciteit:** Het vergroten van de capaciteit van naschoolse opvang en activiteiten.

# Modernisering van het Onderwijs op Aruba

## 5. Docenten en y Profesionalisacion

- **Hogere Salarissen:** Versnelde invoering van de herstructurering van lerarensalarissen.
- **Normjaartaak voor Leraren:** Samen met stakeholders onderzoeken hoe leraren hun werk optimaal kunnen indelen, met aandacht voor lesgeven, voorbereiding, toetsing en welzijn.

## 6. Geestelijke Gezondheid in het Onderwijs

- **Coördinatie van Geestelijke Gezondheidszorg:** Betere samenwerking tussen afdelingen die zich bezighouden met de mentale gezondheid van leerlingen.
- **Meer Professionals:** Meer gespecialiseerde hulp voor leerlingen en leraren.
- **Centrale Registratie van Casussen:** Een digitaal systeem voor het registreren en volgen van hulpvragen.
- **Snellere Hulpverlening:** Kortere wachttijden voor leerlingen die hulp nodig hebben.

## 7. Onderwijs voor Volwassenen

- **Hoger Niveau van Volwassenenonderwijs:** Het verbeteren van programma's voor volwassenenonderwijs bij OAA.
- **Duurzaam Plan voor Volwasseneneducatie:** Ontwikkeling van plannen die volwassenen helpen vaardigheden te verbeteren en zich verder te ontwikkelen.
- **Duurzaam onderwijsplan voor gedetineerden:** Het ontwikkelen van onderwijsplannen ter educatie van gedetineerden om te zorgen voor een betere integratie na zittingsperiode.

Met deze plannen wil MAS het onderwijs op Aruba naar een hoger niveau tillen. Door te investeren in moderne methoden, betere ondersteuning en toegankelijkheid voor iedereen bouwen we aan een sterkere samenleving waarin iedereen de kans krijgt om te groeien en bij te dragen.





**Cultural Mosaic**  
Photography by Nelson Weston, ca. 1941. San Nicolas, Azores  
The picture captures the diverse cultural heritage of the Azores, showing men from various backgrounds working together in a common setting.

**Flow of History**  
Flujo di História  
This section explores the historical migration patterns and the cultural influences that have shaped the community over time.

# Milieubescherming en Duurzaamheid

Het ecosysteem van Aruba is bijzonder kwetsbaar en staat onder grote druk. Onze natuur is van essentieel belang voor zowel het toerisme als onze economie, maar wordt vaak over het hoofd gezien of onvoldoende beschermd. MAS wil de weerbaarheid van onze natuurlijke omgeving versterken om biodiversiteit te behouden en duurzame economische activiteiten te ondersteunen. Hier is onze visie en plan van aanpak:

## 1. Bescherming van het Milieu met Samenwerking

**Werkgroep van Stakeholders:** We willen een werkgroep oprichten met vertegenwoordigers van de overheid, niet-gouvernementele organisaties, lokale bedrijven en gemeenschapsleiders. Samen bepalen zij de belangrijkste prioriteiten en strategieën om ons milieu beter te beschermen. Door samen te werken kunnen we effectiever inspelen op de uitdagingen waarmee onze natuur wordt geconfronteerd.

## 2. Sterkere Milieuwetgeving

**Bescherming van Ecosystemen:** MAS streeft naar de invoering van wetgeving die onze natuurlijke hulpbronnen wettelijke bescherming biedt. Door onze ecosystemen rechten te geven, kunnen we ervoor zorgen dat toekomstige generaties kunnen genieten van een gezond milieu. Deze wetten moeten concrete bescherming bieden tegen uitputting en misbruik van onze natuur.

## 3. Onderzoek en Duurzame Ontwikkeling

**Samenwerking met Onderwijsinstellingen en Internationale Partners:** Wij willen samenwerken met universiteiten, academische instellingen en internationale partners om onderzoek te doen naar duurzame oplossingen. Het doel is om economische groei in balans te brengen met milieubehoud, zodat onze natuurlijke hulpbronnen niet worden uitgeput, maar worden versterkt voor de toekomst.

# Milieubescherming en Duurzaamheid

## 4. Duurzaam Toerisme

**Bescherming van Natuurlijke Hulpbronnen:** Om de druk van het toerisme op onze natuurlijke hulpbronnen te verminderen, pleit MAS voor een beperking van het aantal toeristen en voor strengere milieuvriendelijke certificeringen voor hotels. Toerisme-instellingen moeten bijdragen aan herstelprojecten voor natuurgebieden die door toerisme zijn aangetast. Dit beschermt wat ons eiland uniek maakt en verzekert duurzame groei.

### **Ons Doel**

MAS wil bouwen aan een duurzaam Aruba waarin economische groei hand in hand gaat met het behoud van onze natuur. We moeten ons kwetsbare ecosysteem beschermen door gezamenlijke inspanningen, krachtige wetten en innovatieve oplossingen die duurzaam gebruik van onze natuurlijke hulpbronnen mogelijk maken. Samen zorgen we voor een toekomst waarin zowel het milieu als de economie bloeien.



# Economische Diversificatie en Toerisme

Aruba is sterk afhankelijk van de toeristische sector, wat de economie veel voordelen heeft gebracht, maar het brengt ook sociale en milieuproblemen met zich mee. Om de welvaart van het eiland op de lange termijn te waarborgen, wil MAS zich inzetten voor een bredere economische basis. Dit doen we door te focussen op diversificatie en het gebruik van data en onderzoek als leidraad voor de ontwikkeling van nieuwe sectoren.

## 1. Van Toerisme naar Innovatie en Onderzoek

**Oprichting van een Ministerie van Onderzoek en Ontwikkeling:** MAS stelt voor om het Ministerie van Toerisme om te vormen tot een Ministerie van Onderzoek en Ontwikkeling. Dit nieuwe ministerie zal zich richten op onderzoek, innovatie en het stimuleren van nieuwe industrieën die bijdragen aan de economie van Aruba. Hierdoor wordt minder afhankelijkheid van toerisme gecreëerd en ontstaat ruimte voor duurzame groei.

## 2. Waardering van Milieu- en Sociale Factoren

**Onderzoek naar Waarden van Aruba:** We willen onderzoeken welke milieu- en sociale waarden van groot belang zijn voor Aruba en deze integreren in toekomstige plannen voor economische ontwikkeling. Het behoud van onze unieke natuurlijke en sociale structuren moet een belangrijke rol spelen in de economische groei

## 3. Samenwerking met de Universiteit van Aruba

**Ontwikkeling van Onderzoeksprogramma's:** Samen met de Universiteit van Aruba wil MAS programma's ontwikkelen die zich richten op duurzame ontwikkeling, het versterken van de Milieubescherming en het verbeteren van het sociaal welzijn. Deze samenwerking zal leiden tot kennisontwikkeling en praktische oplossingen voor de uitdagingen waarmee ons eiland wordt geconfronteerd.

# Economische Diversificatie en Toerisme

## 4. Een Datagestuurd Economisch Model

**Gebruik van Data voor Ontwikkeling:** MAS wil een economisch model implementeren dat gebaseerd is op onderzoek en data. Dit model zal dienen als leidraad voor de ontwikkeling van nieuwe sectoren zoals hernieuwbare energie, technologie en landbouw. Door datagestuurde beslissingen te nemen, zorgen we ervoor dat economische groei duurzaam, efficiënt en gericht is op lange termijn succes.

## 5. Telecommunicatie en Technologie

MAS pleit voor een moderne en concurrerende telecommarkt waarin innovatie centraal staat. We willen:

- Openstelling voor Nieuwe Spelers: Het toelaten van nieuwe technologie- en IT-bedrijven op herontwikkelde locaties zoals het terrein van de raffinaderij, met investeringen in fiberoptische netwerken.
- Betere Toegang en Redundantie: Nieuwe partijen mogen fiberverbindingen aanleggen om de concurrentie te vergroten, de kosten te verlagen en de betrouwbaarheid van de verbindingen te verbeteren.

### Ons Doel

MAS streeft naar een toekomst waarin Aruba minder afhankelijk is van toerisme en een brede economische basis heeft die gebaseerd is op innovatie, duurzaamheid en de bescherming van onze natuurlijke en sociale waarden. Door te investeren in onderzoek, samenwerking en datagestuurde groei creëren we kansen voor iedereen op Aruba en waarborgen we welvaart voor de komende generaties.



# Professionalisme binnen Overheidsinstanties

MAS ziet het belang in van een sterke, professionele en efficiënte overheid die het vertrouwen van de burgers waard is. Helaas heeft een gebrek aan professionele ontwikkeling binnen overheidsinstellingen geleid tot lagere efficiëntie en een afname van het vertrouwen. Om dit te herstellen, zet MAS in op voortdurende ontwikkeling en verbetering van de vaardigheden van ambtenaren.

## 1. Verbetering van Vaardigheden en Competenties

- **Identificeren van Gebrek aan Kennis:** We willen een evaluatie uitvoeren om vast te stellen waar er een tekort is aan kennis en vaardigheden, vooral in kritieke functies binnen de overheid.
- **Strategie voor Personeelontwikkeling:** MAS pleit voor een uitgebreide strategie die gericht is op training, leiderschapontwikkeling en prestatieverbetering voor alle overheidsmedewerkers. Zo zorgen we ervoor dat zij beter in staat zijn om hun werk uit te voeren.
- **Budget voor Trainingen en Workshops:** Er moet een structureel budget worden vrijgemaakt om trainingen en workshops op alle niveaus binnen de overheid te financieren. Dit zorgt ervoor dat ambtenaren de juiste tools en kennis krijgen om hun werk goed te doen.
- **Kwaliteitscontrole en Prestatienormen:** Door regelmatig de prestaties te evalueren en hoge normen te stellen, willen wij de productiviteit verhogen en continu verbeteren. Dit leidt tot een efficiëntere overheid die meer vertrouwen uitstraalt naar de burgers.

## 2. Efficiënter Gebruik van Data

Een ander belangrijk aspect voor een betere overheid is het efficiënt delen van data. Het gebrek aan datadeling zorgt voor vertragingen en inefficiënties binnen de overheid en beperkt de economische en sociale vooruitgang.



# Professionalisme binnen Overheidsinstanties

- **Wetgeving voor Datadeling:** MAS wil wetgeving ontwikkelen die het verplicht stelt om data te delen tussen overheidsinstanties, bedrijven en andere instellingen. Dit gebeurt met respect voor internationale normen, zoals de GDPR (General Data Protection Regulation), om privacy en veiligheid te waarborgen.
- **Afstemming met Internationale Verdragen:** We zorgen ervoor dat onze wetten rond data in overeenstemming zijn met internationale verdragen, zodat Aruba gemakkelijker deel kan nemen aan wereldwijde samenwerkingen.
- **Versterking van Databeveiliging:** Gevoelige gegevens moeten beschermd worden, terwijl ze wel toegankelijk blijven voor beleidsontwikkeling, onderzoek en economische groei.
- **Onderzoek en Beheer van Data:** Het ontwikkelen van een platform voor het uitwisselen van gegevens tussen overheidssectoren, onderwijsinstellingen, de gezondheidszorg en de private sector zal helpen om efficiënter te werken en problemen beter aan te pakken.

## 3. Nationale Database voor Commissarissen

Om professionaliteit en transparantie binnen openbare functies te waarborgen, pleit MAS voor een nationale database van commissarissen. Alleen kandidaten die gecertificeerd zijn en voldoen aan de kwalificaties mogen in openbare NV's dienen. Dit zorgt ervoor dat functies worden vervuld op basis van kennis en competentie, zonder politieke voorkeuren of belangen.

### Ons Doel

MAS streeft naar een overheid die professioneel, transparant en efficiënt werkt. Door te investeren in de vaardigheden van ambtenaren en het efficiënter delen van data, zorgen we voor betere diensten, meer vertrouwen van de burgers en een overheid die echt voor iedereen werkt.



# Werkgelegenheid en Sociale Zekerheid

Het creëren van werkgelegenheid en het waarborgen van sociale zekerheid zijn belangrijke speerpunten van MAS. We willen ervoor zorgen dat mensen die afhankelijk zijn van sociale hulp niet alleen worden ondersteund, maar ook kansen krijgen om actief bij te dragen aan de samenleving. Daarnaast streven we naar transparantie en professionaliteit binnen openbare functies. Hier zijn onze concrete voorstellen:

## 1. Speciale Instantie voor Hulpontvangers

MAS wil een speciale juridische entiteit oprichten die fungeert als werkgever voor mensen die sociale hulp ontvangen. Deze instantie zal werken als een uitzendbureau dat hulpontvangers begeleidt naar werk en hen ondersteunt bij hun re-integratie. Werknemers binnen deze regeling:

- **Belastingvoordeel voor Hulpontvangers:** Geen belasting over inkomen tot aan het minimumloon. Boven het minimum wordt wel belasting geheven.
- **Stimulans voor Participatie:** Dit systeem biedt prikkels voor actieve deelname aan de arbeidsmarkt, terwijl sociale zekerheid behouden blijft.

Door di e sistema aki, nos kier stimula personanan cu un uitkering y sostene nan den nan re-integracion den e mercado laboral.

## 2. Arbeidsmarkt en Werkomstandigheden

MAS erkent de moeilijke positie van werknemers die via derdencontracten werken, zoals in hotels. Om hen te versterken en betere arbeidsomstandigheden te garanderen, stellen wij voor:

- **Oprichting van Coöperatieve Entiteiten:** Werknemers worden eigenaar van een coöperatieve organisatie, waardoor zij toegang krijgen tot vaste dienstverbanden, betere lonen en arbeidsvoorwaarden.

# Werkgelegenheid en Sociale Zekerheid

## **3. Betaalbare Huisvesting**

Om ervoor te zorgen dat iedereen op Aruba toegang heeft tot betaalbare huisvesting, wil MAS in samenwerking met de FCCA een convenant afsluiten zodat deze zijn oorspronkelijke doel beter kan vervullen: woningen beschikbaar maken voor mensen met een lager inkomen. Verder pleiten we voor de versterking van de consumentenbeschermingsdienst (SEDECO) die huurprijzen reguleert en voor het heffen van extra belastingen op onroerend goed aangekocht door buitenlandse kopers. Dit voorkomt woningtekorten en beschermt de lokale markt.

In samenwerking met stakeholders zoals DIP, DOW, ELMAR, SETAR en anderen, ter faciliteren van bouwterreinen, verkavelingsplannen en goedkeuring alternatief bouwmaterial ten behoeve van toegankelijke huur- en kooprijzen.

## **4. Arbeidsvoorwaarden**

De arbeidsmarkt van Aruba moet prioriteit geven aan lokale werknemers. MAS zet zich in om hen voorrang te geven bij vacatures en pleit voor flexibele werktijden, op voorwaarde dat deze in overleg met werkgevers worden vastgelegd. Hiermee creëren we een arbeidsmarkt die aansluit bij de behoeften van werkenden en de economie.

## **5. Levensonderhoud en Belastingen**

MAS erkent de noodzaak om de kosten van levensonderhoud beheersbaar te houden voor alle burgers. Hoewel het verhogen van het minimumloon een optie is, moet rekening worden gehouden met inflatie-effecten. Onze focus ligt op belastinghervormingen, zoals het vereenvoudigen en eerlijker maken van het BTW-stelsel, en het bieden van extra financiële ondersteuning aan kwetsbare groepen zoals gepensioneerden.

# Werkgelegenheid en Sociale Zekerheid

- **Vereenvoudigde BTW:** Een uniforme BTW op alle goederen en diensten, inclusief import, met uitzondering van essentiële basisbehoeften waar mogelijk.
- **Verlaging van de Winstbelasting:** Een vast tarief van 15% op winst voor bedrijven, met sterk beperkte aftrekposten om belastingontwijking te voorkomen. Specifieke maatregelen zijn van toepassing op internationale franchises om kapitaalvlucht tegen te gaan.
- **Afschaffen van Invoerrechten:** Invoerrechten worden afgeschaft om de kosten van goederen te verlagen, wat economische activiteit stimuleert en de koopkracht van de bevolking verhoogt.
- **Eenvoudigere Inkomstenbelasting:** Een transparant systeem met lage tarieven zonder aftrekposten, waarbij bruto-inkomen en werkgeversbijdragen worden samengevoegd.

## Ons Doel

Met deze maatregelen willen wij een inclusieve arbeidsmarkt creëren waarin iedereen de kans krijgt om zich te ontwikkelen en bij te dragen. We streven naar een eerlijke en transparante verdeling van functies binnen de overheid en een systeem dat mensen ondersteunt om weer actief deel te nemen aan de samenleving. Samen bouwen we aan een sterker en socialer Aruba.





# Duurzame Infrastructuur

MAS zet zich in voor een schoon en duurzaam Aruba, waar het milieu wordt beschermd en natuurlijke hulpbronnen op een verantwoorde manier worden gebruikt. Dit vraagt om effectieve maatregelen voor afvalbeheer, de inzet van groene technologieën en de overgang naar duurzame energie. Onze aanpak omvat de volgende belangrijke punten:

## 1. Effectief Afvalbeheer

Het juiste beheer van afval is essentieel om onze leefomgeving schoon te houden en verspilling tegen te gaan. MAS wil:

- **Verwijdering van Elektronisch Afval:** Een systeem invoeren voor de correcte verwerking van elektronische apparaten, zodat schadelijke stoffen niet in het milieu terechtkomen.
- **Statiegeld op Flessen:** Het invoeren van een statiegeldsysteem voor flessen om recycling te stimuleren en zwerfafval te verminderen.
- **Afvalscheiding en Recycling:** Afvalscheiding bevorderen om meer materialen te recyclen en zo de hoeveelheid afval te verminderen.

## 2. Duurzaam Hergebruik van Gronden

- **Ontmanteling van de Raffinaderij:** MAS wil dat het terrein van de voormalige raffinaderij wordt ingezet voor groene technologie en verticale landbouw. Dit draagt niet alleen bij aan een schoner milieu, maar verhoogt ook de voedselzekerheid van Aruba door lokale productie te stimuleren.

## 3. Overstap naar Duurzame Energie

- **Zonne- en Windenergie:** We zetten in op het verhogen van het gebruik van zonne- en windenergie om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen.
- **Lokale Energieopslag:** Investeren in batterijen voor lokale energieopslag, zodat duurzame energie efficiënter kan worden gebruikt.
- **LPG-generatoren:** Invoeren van LPG-generatoren als vervanging voor LNG om de energieproductie milieuvriendelijker te maken.

# Duurzame Infrastructuur

- **Onafhankelijk Energiebeheer:** MAS wil een energiezar en een speciale commissie aanstellen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de energievoorziening, onafhankelijk van commerciële energiebedrijven. Dit zorgt voor een eerlijke en duurzame energiemarkt.
- **Import van Duurzame Energieproducten:** 0% invoerrechten op energieproducten zoals zonnepanelen en windturbines.

## 4. Nummerplaten en Verkeersbelasting

MAS stelt voor om een eenmalige nummerplaat in te voeren voor motorvoertuigen, met jaarlijkse stickers om de registratie up-to-date te houden. Het systeem omvat:

- **Digitale Registratie:** Jaarlijkse stickers worden geregistreerd, inclusief verzekering en belastingstatus.
- **Wegenbelasting via BTW:** Door BTW op brandstof te heffen, kunnen directe wegenbelastingen worden afgeschaft, wat de administratieve lasten vermindert.

## Ons Doel

Met deze maatregelen wil MAS bijdragen aan een schoner en duurzamer Aruba. Door afval te verminderen, groene technologie te omarmen en over te stappen op duurzame energie, bouwen we aan een toekomst waarin zowel het milieu als de economie van Aruba bloeien. Samen zetten we ons in voor een leefbare en gezonde omgeving voor huidige en toekomstige generaties.







FOR SALE  
796-4130

# Duurzame Landbouw en Voedselvoorziening voor Aruba

MAS zet zich in voor een duurzame en veerkrachtige landbouwsector op Aruba, waarmee we de afhankelijkheid van import verminderen en de lokale productie stimuleren. Ons doel is betaalbaar en kwalitatief hoogstaand voedsel voor alle Arubanen, met een focus op kleinschalige landbouw, innovatief waterbeheer en ondersteuning van lokale visproductie.

## 1. Kleinschalige Boerderijen en Lokale Productie

MAS kiest voor kleinschalige boerderijen als basis van onze landbouwsector. Dit model biedt betaalbare en efficiënte oplossingen voor lokale voedselproductie:

- **Subsidies en Toegang tot Land:** Ondersteuning voor kleine boeren met subsidies, toegang tot landbouwgrond en trainingen in duurzame technieken.
- **Productie van Lokale Producten:** Programma's voor de teelt van groenten, fruit en eieren om de afhankelijkheid van import te verminderen.

## 2. Duurzaam Watergebruik

Water is essentieel voor landbouw op Aruba. Ons plan omvat:

- **Regenwateropvang en Beheer:** Subsidies voor regenwateropvangsystemen en betere opslag om waterverlies te minimaliseren.
- **Gebruik van Gezuiverd Water:** Promotie van het gebruik van gezuiverd water voor landbouw, wat kosten verlaagt en duurzaamheid bevordert.

## 3. Lokale Visproductie en Aquacultuur

Voor een duurzame en zelfvoorzienende vissector:

- **Viskwekerijen en Opleiding:** Stimulering van viskwekerijen, waaronder garnalen, en opleidingsprogramma's voor duurzame aquacultuur.
- **Samenwerking met Lokale Vissers:** Ondersteuning van de lokale visindustrie in samenwerking met vissers.

# Duurzame Landbouw en Voedselvoorziening voor Aruba

## 4. Restructuración di DLVV y Sosten

- **Establecimiento di Departamento di Investigacion:** Enfoca riba monitoreo di suela y awa, vigilancia di malesa y maneho pa agricultura sostenibel.
- **Santa Rosa como Centro di Sosten:** Santa Rosa ta ofrece training, simiya y conocimiento pa sostene agricultornan y piscadonan.

## 5. Metodonan di Agricultura Sostenibel

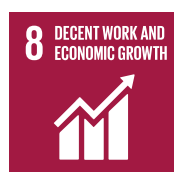
- **Agricultura Biologico y Regenerativo:** Promocion di compost, fertilisantenan natural y educacion den tecnicanan sostenibel.
- **Estimulonan Fiscal:** Beneficianan fiscal pa iniciativanan di agricultura sostenibel.

## 6. Sosten Financiero y Tecnico

- **Subsidio y Micro-creditanan:** Pa sistemanan di irigacion, materialnan di agricultura y agricultornan nobo.
- **Fondo di Desaroyo di Agricultura:** Sostene proyectonan innovativo pa agricultornan na escala chikito.

## Nos Meta

MAS ta construi un futuro economicamente y ecologicamente saludabel cu menos dependencia di importacion, mas produccion local y sosten di nos sector primario. Hunto nos ta traha pa un Aruba mas fuerte, unda agricultura y suministro di alimento ta sostenibel y resiliente.





# Tot Slot: Samen Vooruit naar een Gezond, Welvarend en Duurzaam Aruba

Met dit partijplan willen wij, MAS, een duidelijk pad uitstippelen naar een betere toekomst voor iedereen op Aruba. Wij staan voor een samenleving waar eerlijkheid, transparantie, duurzaamheid en sociale gelijkheid centraal staan. Ons doel is om Aruba sterker, eerlijker en duurzamer te maken, waarin alle inwoners de kans krijgen om te groeien, bij te dragen en van een goed leven te genieten.

## Onze Belangrijkste Prioriteiten:

- **Gezondheid en Welzijn:** Wij zetten ons in voor toegankelijke, betaalbare en kwalitatieve gezondheidszorg, met extra aandacht voor mentale gezondheid en preventieve zorg. Gezondheid is geen luxe, maar een recht.
- **Duurzame Economische Groei:** Minder afhankelijkheid van één sector, met focus op hernieuwbare energie, technologie en innovatieve oplossingen. Samen bouwen we aan een economie die kansen creëert voor iedereen.
- **Bescherming van Natuur en Milieu:** Onze unieke natuur verdient bescherming. Strenge milieuwetten, investeringen in groene technologie en een focus op duurzaamheid staan centraal om toekomstige generaties een gezonde omgeving te bieden.
- **Transparantie en Goed Bestuur:** Corruptie aanpakken, openheid in besluitvorming en verantwoordingsplicht van de overheid. Wij willen een eerlijke overheid waarin vertrouwen vooropstaat.
- **Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid:** Wij willen dat iedereen een kans krijgt. Betaalbare huisvesting, eerlijke arbeidsvoorwaarden en prioriteit voor lokale werkgelegenheid staan op onze agenda.

## Samen Bouwen aan de Toekomst

Wij geloven dat een sterk en duurzaam Aruba niet alleen wordt gebouwd door de overheid, maar door iedereen. Samen kunnen we grote stappen zetten naar een samenleving waarin respect, gelijkheid en solidariteit de norm zijn. Dit is ons plan en onze belofte aan het volk van Aruba: een eerlijke toekomst waarin niemand wordt achtergelaten.

# Tot Slot: Samen Vooruit naar een Gezond, Welvarend en Duurzaam Aruba

Laten we samenwerken om een Aruba te bouwen waar iedereen trots op kan zijn. Samen vooruit, voor een sterker, rechtvaardiger en duurzamer eiland.

**Doe met ons mee. MAS staat klaar om samen met jullie het verschil te maken.**

Met deze boodschap ronden wij ons plan af, vastberaden om de toekomst in handen te nemen en samen met het volk te bouwen aan een beter Aruba.

**drs. Marisol J. Tromp**  
*Leider van Partij MAS*



# ARUBA MERECE



MOVIMIENTO ARUBANO SOBERANO

**PLAN DI PARTIDO 2025 -2029**  
MOVIMIENTO ARUBANO SOBERANO